

*Handläggare:
Erik Gjötterberg*

Avsiktsförklaring angående kommunal medfinansiering av Citybanan

1. Ärendet

Regeringen gav den 18 januari år 2007 förhandlingsmannen om Stockholms infrastruktur, Carl Cederschiöld, i uppdrag förhandla med andra intressenter än Stockholms läns landsting och Stockholms stad om kommunal medfinansiering av projekt Citybanan.

En avsiktsförklaring om sådan kommunal medfinansiering finns nu framtagen där Stockholms läns landsting avses skriva på under särskild text.

2. Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna att Stockholms läns landsting, under särskild text, skriver på avsiktsförklaring rörande kommunal medfinansiering av Citybanan.

3. Bakgrund

Stockholms läns landsting, Banverket och Stockholms stad tecknade våren 2006 ett genomförandeavtal angående Citybanan. Regeringen gav i oktober 2006 Hans Rode i uppdrag att se över förutsättningarna för en ökad spårkapacitet genom en ytspårslösning genom centrala Stockholm. Uppdraget gavs bland annat mot den bakgrunden att Banverkets del av projekt Citybanan till dels var ofinansierad.

Hans Rode förordade i sin utredning Citybanan framför ett tredje spår och föreslog att förhandlingar om medfinansiering från övriga kommuner och landsting i Mälardalen och Östergötland omedelbart skulle inledas. Regeringen tog fasta på detta och gav den 18 januari år 2007 förhandlingsmannen om Stockholms infrastruktur, Carl Cederschiöld, i uppdrag att genomföra dessa förhandlingar. Resultatet skall redovisas senast den 30 mars varefter regeringen avser att fatta beslut om projektets fortsättning.

2007-03-30

Förhandlingarna har resulterat i en avsiktsförklaring i vilken berörda kommuner och landsting uttrycker sin vilja att fortsätta förhandla om ett avtal om en medfinansiering på 2 miljarder kronor. Detta avtal ska vara klart senast den 1 december 2007.

Den kommunala medfinansieringen görs i avsiktsförklaringen avhängig att staten gör ett flertal åtaganden bland annat:

- Att staten åtar sig att fullfölja projekt Citybanan i enlighet med gällande genomförandeavtal
- Att staten åtar sig att bygga två nya spår på hela sträckan Tomtebodavägen – Kallhäll
- Att staten fullföljer det så kallade MIAB-avtalet angående utbyggnad av kapaciteten på Mälardalensbanan
- Att staten åtar sig att under innevarande år fatta beslut om genomförande av Banverkets del av Åtgärdsplan för Stockholm – Mälardalen
- Att staten gör de lagändringar som krävs om länstrafikansvariga landsting och kommuner skulle enas om att bilda en storregional trafikmyndighet med vissa trafikuppgifter

4. Förvaltningens synpunkter

Landstingsstyrelsens förvaltning konstaterar att Stockholms läns landsting inte är part i avsiktsförklaringen och har inga egentliga invändningar mot innehållet. Förvaltningen kan inte se att avsiktsförklaringen inkräktar på det genomförandeavtal som landstinget tecknat med Banverket och Stockholms Stad rörande projekt Citybanan.

Förvaltningen konstaterar också att landstinget är berört av innehållet i avsiktsförklaringen och att avsikten är att landstinget skall påteckna avsiktsförklaringen under särskild text enligt nedan;

Stockholms läns landsting (SLL) är inte part i denna avsiktsförklaring. SLL har tagit del av avsiktsförklaringen i sin helhet, konstaterat att SLL är berört av 6§, statens åtaganden och har intet emot dess innehåll. Under förutsättning av landstingsstyrelsens godkännande

I §6 kan punkten g) Statens åtagande – Lagändringar som möjliggör storregional trafikmyndighet behöva förtydligas. I denna punkt sägs att en fråga som skall, om samtliga berörda parter så vill, adresseras i det kommande förhandlingsarbetet är frågan om att bilda en storregional trafikmyndighet för vissa trafikuppgifter. Förvaltningen anser att detta är en viktig och angelägen fråga, men är tveksam till att denna fråga bör och kan beredas inom

2007-03-30

ramen för förhandlingarna om medfinansiering av Citybanan; förhandlingar som skall vara avslutade den 1 december 2007. Det är en fråga av stor principiell betydelse som bland annat kräver en omfattande politisk beredning; en beredning som sannolikt inte låter sig inrymmas i tidsplanen och riskerar att skifta fokus bort från den dagsaktuella frågan om medfinansiering av Citybanan.

Det bör stå parterna fritt att välja hur och i vilket tidsperspektiv förhandling om storregional huvudman skall genomföras. Initiativ till intensifierad samverkan i Mälardalstrafiken har nyligen tagits från landstingets sida och det är landstingets avsikt att delta i fortsatta sådana förhandlingar.

Avsiktsförklaringen omfattar åtgärder som är av avgörande betydelse för landstingets möjligheter att bedriva pålitlig tågtrafik i den omfattning som motiveras av nuvarande och framtida resbehov. Utbyggnaden av Citybanan och av fyra spår på Mälärbanan mellan Tomtebodav och Kallhäll skulle lösa redan idag kännbara kapacitetsbrister. På kort sikt är det utomordentligt viktigt att Banverket ges möjlighet att akut genomföra åtgärder föreslagna i Åtgärdsplan för Mälardalen, så att SLs pendeltågstrafik och annan tågtrafik så snart som möjligt kan erbjuda resenärerna rimlig punktlighet.

Som reflekteras i förvaltningens förslag på beslut ovan så gör förvaltningen bedömningen att det inte kan uteslutas att det är landstingsfullmäktige som bör ställning till om landstinget ska skriva på avsiktsförklaringen under särskild text. Detta givet att landstinget är trafikhuvudman för kollektivtrafiken i länet och då §6 punkt g innehåller frågan om bildandet av en storregional huvudman för vissa trafikuppgifter.

Göran Stiernstedt